

Anundgårds skola ,Lidens skola
och Stige skola

2011-04-27

Husåsvägen 15

Dnr 43-2010:5018

860 41 Liden

Sundsvalls kommun

sundsvalls.kommun@sundsvall.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Anundgårds skola, Lidens skola
och Stige skola i Sundsvalls kommun

2011-04-27

1 (4)

Dnr 43-2010-5018

Rektorn vid Anundgårds skola

Lidens skola och Stige skola

Lidens skola

Husåsvägen 15

860 41 Liden

Sundsvalls kommun

sundsvalls.kommun@sundsvall.se

Tillsyn i Anundgårds skola, Lidens skola och Stige skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid de tre skolorna Anundgård, Liden och Stige bedrivs i en god miljö, där såväl inomhusmiljön som utomhusmiljön är tilltalande. Särskilt framstår inomhusmiljön vid Lidens skola som fräsch och inbjudande. Verksamheten bedrivs av engagerade pedagoger och eleverna är i allmänhet nöjda med den utbildning som erbjuds. Den samverkan som bedrivs mellan skolorna framstår också som en positiv faktor som underlättar elevernas utbildning i ett 1–9 perspektiv.

Även om resultaten vid Lidens skola i årskurs 9 är betydligt bättre än både kommunens resultat och riksgenomsnittet når ändå inte alla elever målen i samtliga ämnen. I årskurs 5 når inte heller alla elever på de tre skolorna kravnivån på de nationella proven.

2011-04-27

2 (4)

Dnr 43-2010-5018

Skolorna måste därför gemensamt öka ansträngningarna att få alla elever att nå lägst målen att uppnå i alla ämnen.

Vid samtliga tre skolor saknas uppföljning och utvärdering på skolnivån i andra ämnen än svenska, matematik och engelska i årskurs 5. Rektorn måste därför se till att elevernas kunskapsutveckling kontinuerligt följs upp och utvärderas i samtliga ämnen och samtliga årskurser.

Andra områden där verksamheterna inte uppfyller författningarnas krav är genomförandet av undervisningen i hem- och konsumentkunskap, språkvalet i svenska och engelska samt registerkontroll vid anställning.

Skolinspektionen har under tillsynen av Anundgårds skola identifierat följande brister.

- Anundgårds skola ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar).
- Alla elever ges inte undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap så att de får förutsättningar att nå målen för ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Rektor tar inte ett tillräckligt tydligt ansvar för att se till att stödbehov utreds samt att åtgärdsprogram upprättas (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har under tillsynen av Lidens skola identifierat följande brister.

- Lidens skola ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn utvärderar inte och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges för elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp (5 kap. grund-

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10

www.skolinspektionen.se

2011-04-27

3 (4)

Dnr 43-2010-5018

skoleförordningen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar).

- Alla elever ges inte undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap så att de får förutsättningar att nå målen för ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Lidens skola erbjuder inte eleverna språkval i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen).
- Rektorn ser inte till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg alltid iakttas (1 § och 2a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg).
- Rektor tar inte ett tillräckligt tydligt ansvar för att se till att stödbehov utreds samt att åtgärdsprogram upprättas (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har under tillsynen av Stige skola identifierat följande brister.

- Stige skola ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar)
- Skolan har inte en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Alla elever ges inte undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap så att de får förutsättningar att nå målen för ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).
- Rektor tar inte ett tillräckligt tydligt ansvar för att se till att stödbehov utreds samt att åtgärdsprogram upprättas (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Sundsvalls kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sundsvalls kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 10

www.skolinspektionen.se

2011-04-27

4 (4)

Dnr 43-2010-5018

Skolinspektionen begär in en sammanställning av samtliga kunskapsresultat för att kunna bedöma skolornas måluppfyllelse i årskurs 3 och 5.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Eva Edlund samt utredarna Sara Lyrenäs och Britta Seeger.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Stefan Persson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Anundgårds skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lidens skola
Bilaga 4	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Stige skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Anundgårds skola den 16 mars 2011, Lidens skola den 23-24 mars 2011 och Stige skola den 23 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöken då rektorn, personal och elever intervjuades. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Anundgårds skola

Tabell 1.: Antal elever på Anundgårds skola

Anundgårds skola	Antal elever
Förskoleklass	1
Grundskola	17

Källa: Skolans uppgifter

Anundgårds skola ligger i byn Anundgård drygt fem mil nordväst om Sundsvall, och ungefär 15 km väster om Liden där eleverna slutför sin grundskoleutbildning i årskurserna 7–9. Anundgårds skola är en skola omfattande förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Vid skolan finns även förskola och fritidshem.

Skolan leds av en rektor som även ansvarar för Stige skola och Lidens skola. Verksamheten inom grundskolan vid Anundgårds skola består av två klasser, en klass för förskoleklassen och grundskolans årskurser 1–3 och en klass för grundskolans årskurser 4–6. Personalen samverkar inom ett arbetslag.

Tillsynsprotokoll för Anundgårds skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och

utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Anundgårds skola inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper.

Motivering:

Resultaten på de nationella proven i årskurs 5 läsåret 2009/10 visar att det i alla de tre ämnena svenska, engelska och matematik fanns elever som inte uppnådde kravnivån i ett eller flera av ämnena svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen har inte skolan presenterat några resultat till Skolinspektionen. Skolinspektionen kan därför inte göra en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5.

Målet för utbildningen är att alla elever ska nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Eftersom det vid skolan finns elever som inte når lägst målen att uppnå måste skolan ytterligare öka ansträngningarna för att få alla elever att lägst nå målen att uppnå i alla ämnen.

Se vidare bedömningsområdet Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen vid Anundgårds skola inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Anundgårds skola har till Skolinspektionen redovisat dokument kallade "Sammanställning av läraromdömen" och "Utvecklingssamtal" som är utdrag ur skolans datorbaserade system SchoolSoft. Dessa dokument bildar tillsammans det som skolan anser motsvara individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Det är dock inte tydligt vad som anses vara skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga om-

dömen eftersom inget dokument betecknas på detta sätt. Skolinspektionen bedömer att de dokument som redovisats som individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte i tillräcklig omfattning redovisar vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I varje ämne finns en rubrik, råd för utveckling, men innehållet under denna rubrik är i många fall så kortfattat och otydligt att det inte kan fungera som stöd för elevens fortsatta utveckling. De skriftliga omdömena för olika moment inom respektive ämne består också i huvudsak av markeringar i någon av kolumnerna; ej påbörjat, långt från målet, på väg att nå målet, nått målet eller passerat målet med marginal. Detta bedömer Skolinspektionen inte vara tillräckligt för att ge elever och vårdnadshavare tydlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i varje ämne. Ytterligare kommentarer till måloppfyllelsen saknas i allmänhet. Skolan behöver därför utveckla sina individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen så att de uppfyller författningarnas krav.

Skriftliga omdömen skrivs samlat för de naturorienterande ämnena och de samhällsorienterande ämnena vid Anundgårds skola, vilket kan vara rimligt för de lägre årskurserna om undervisningen bedrivs ämnesövergripande. Från årskurs 5 då det finns mål att uppnå i alla ämnen ska dock skriftliga omdömen ges i samtliga ämnen, alltså även för de i det naturorienterande blocket och det samhällsorienterande blocket ingående ämnena.

För stöd i arbetet med individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid Anundgårds skola inte tar ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Som ett underlag för skolans kontinuerliga utvecklingsarbete krävs att skolan regelbundet följer upp och utvärderar resultaten. Så sker endast i begränsad omfattning vid Lidens skola. Skolans resultat följs endast upp i ämnena svenska, matematik och engelska i de tidigare åren, dvs i de ämnen där nationella prov genomförs. Rektorn måste se till att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp och utvärderas i alla ämnen och alla årskurser på skolenivån för att få ett bra underlag för skolans utvecklingsarbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att alla elever vid Anundgårds skola inte ges undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap så att de får förutsättningar att nå målen för ämnet i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs gemensamt för årskurserna 5 och 6 vid skolan vartannat år. Det innebär att alla elever inte ges möjlighet att nå målen för ämnet i årskurs 5. Skolan måste därför säkerställa att alla elever ges undervisning så att de får möjlighet att nå målen för ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte ser till att behov av stöd utreds och att åtgärdsprogram upprättas gällande de elever som riskerar att inte nå målen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Tillsynen visar att stödbehov utreds och att åtgärdsprogram upprättas i de fall det krävs samt att särskilt stöd ges till de elever som befaras att inte nå målen vid Anundgårds skola. Skolinspektionen uppfattar att arbetet med särskilt stöd fungerar på ett bra sätt, bland annat arbetar skolan målmedvetet med tidiga insatser. Elevärenden behandlas i personalkonferenserna som genomförs varje vecka. Skolsköterskan kallas till elevhälsokonferenser på förekommen anledning, i övrigt deltar inte skolsköterskan i några med övrig personal gemensamma elevhälsomöten.

Skolinspektionen bedömer dock att rektor inte på ett tydligt sätt är involverad i processen. Rektor ser inte alltid till att utredning om stödbehov genomförs och rektor ser inte heller alltid till att åtgärdsprogram upprättas i de fall där en elev behöver särskilt stöd. Ansvar för detta ligger på lärare och specialpedagog. Rektor blir däremot informerad

om vilka elever som har åtgärdsprogram. Rektor behöver därför ta ett tydligare ansvar för utredandet av elevers stödbehov och för utarbetandet av åtgärdsprogram.

Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (2010:800) ska tillämpas från och med den 1 juli 2011. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera åt en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor om till exempel särskilt stöd, om inte annat anges.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Beskrivning av Lidens skola

Tabell 1: Antal elever på Lidens skola

Lidens skola	Antal elever
Förskoleklass	7
Grundskola	122

Källa: Skolans uppgifter

Lidens skola ligger i samhället Liden ungefär 5 mil nordväst om Sundsvall. Skolan omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–9. Vid skolan finns även fritidshem. Undervisningen bedrivs i tre åldersblandade klasser för förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6 samt två klasser vardera i årskurserna 7–9.

Lidens skola har en rektor som även ansvarar för Stige skola och Anundgårds skola. Vid Lidens skola finns tre arbetslag, ett för förskoleklassen och grundskolans årskurser 1–6 och två arbetslag för årskurserna 7–9. De tre arbetslagen samverkar i hög utsträckning med varandra. Klasstorleken på Lidens skola är i genomsnitt 18,4 elever, och lärartätheten uttryckt i heltidstjänster per 100 elever är 10,1.

Tillsynsprotokoll för Lidens skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och
utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Lidens skola inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6§ grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper.

Motivering:

Lidens skola når läsåret 2009/10 i årskurs 9 resultat som är både bättre än Sundsvalls kommun som helhet och bättre än riksgenomsnittet. Det genomsnittliga meritvärdet var vårterminen 2010 214,5 vid Lidens skola jämfört med riksgenomsnittet som var 208,8. Andelen elever som nådde målen i samtliga ämnen i årskurs 9 var 85,7 procent jämfört med 76,6 procent i riket. Även andelen elever som var behöriga till nationellt program i gymnasieskolan var klart högre än riksgenomsnittet.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 5 visar att det i alla de tre ämnena svenska, engelska och matematik fanns elever som inte uppnådde kravnivån i ett eller flera av delproven. I övriga ämnen har inte skolan presenterat några resultat till Skolinspektionen. Skolinspektionen kan därför inte göra en sammantagen bedömning av resultaten i alla ämnen i årskurs 5.

Trots att de resultat som redovisats till Skolinspektionen genomgående är goda i en nationell jämförelse når ändå inte alla elever lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Målet för utbildningen är att alla elever ska nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Skolan måste därför ytterligare öka ansträngningarna för att få alla elever att lägst nå målen att uppnå i alla ämnen.

Se vidare bedömningsområdet Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Lidens skola har till Skolinspektionen redovisat dokument kallade "Sammanställning av läraromdömen" och "Utvecklingssamtal" som är utdrag ur skolans datorbaserade system SchoolSoft. Dessa dokument bildar tillsammans det som skolan anser motsvara individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Det är dock inte tydligt vad som anses vara skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen eftersom inget dokument betecknas på detta sätt. Skolinspektionen bedömer att de dokument som redovisats som individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen inte i tillräcklig omfattning redovisar vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I varje ämne finns en rubrik, råd för utveckling, men innehållet under denna rubrik är i många fall så kortfattat och otydligt att det inte kan fungera som stöd för elevens fortsatta utveckling. De skriftliga omdömena för olika moment inom respektive ämne består också i huvudsak av markeringar i någon av kolumnerna; ej påbörjat, långt från målet, på väg att nå målet, nått målet eller passerat målet med marginal. Detta bedömer Skolinspektionen inte vara tillräckligt för att ge elever och vårdnadshavare tydlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen i varje ämne. Ytterligare kommentarer till måluppfyllelsen saknas i allmänhet. Skolan behöver därför utveckla sina individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen så att de uppfyller författningarnas krav.

Skriftliga omdömen skrivs samlat för de samhällsorienterande ämnena vid Lidens skola, vilket kan vara rimligt för de lägre årskurserna om undervisningen bedrivs ämnesövergripande. Från årskurs 5 då det finns mål att uppnå i alla ämnen ska dock skriftliga omdömen ges i samtliga ämnen, alltså även för de i det samhällsorienterande blocket ingående ämnena.

För stöd i arbetet med individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte tar ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Som ett underlag för skolans kontinuerliga utvecklingsarbete krävs att skolan regelbundet följer upp och utvärderar resultaten. Så sker endast i begränsad omfattning vid Lidens skola. Uppföljning görs på individuell nivå av lärarna i alla ämnen, bl.a. i form av skriftliga omdömen som sedan finns tillgängliga via internet eller intranet. Skolans resultat följs dock endast upp i ämnena svenska, matematik och engelska i de tidigare åren, dvs i de ämnen där nationella prov genomförs. Rektorn måste se till att elevernas kunskapsutveckling och resultat regelbundet följs upp och utvärderas i alla ämnen och alla årskurser på skolnivån för att få ett bra underlag för skolans utvecklingsarbete.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn för Lidens skola inte i tillräcklig utsträckning följer upp och utvärderar utbildningen för elever placerade i särskild undervisningsgrupp.

Författningsstöd:

5 kap. grundskoleförordningen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Lidens skola har elever placerade i särskild undervisningsgrupp vid annan av kommunens skolor. Formellt är rektor vid Lidens skola ansvarig för dessa elevers utbildning. Rektorn för Lidens skola har dock mycket begränsad kunskap om dessa elevers utbildning. Eleverna finns inte med på Lidens skolas elevlista och rektor har inte tillgång till elevernas resultat. Det är också i praktiken oklart hur ansvaret är fördelat mellan rektor på Lidens skola och rektor på den skola där eleverna är placerade. Det är därför Skolinspektionens uppfattning att rektorn på Lidens skola inte i tillräcklig omfattning följer upp och utvärderar den utbildning som elever får när de är placerade i särskild undervisningsgrupp utanför Lidens skola.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att alla elever vid Lidens skola inte ges undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap så att de får förutsättningar att nå målen för ämnet i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap bedrivs gemensamt för årskurserna 5 och 6 vid skolan vartannat år. Det innebär att alla elever inte ges möjlighet att nå målen för ämnet i årskurs 5. Skolan måste därför säkerställa att alla elever ges undervisning så att de får möjlighet att nå målen för ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Undervisningstid och val**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Lidens skola inte erbjuder eleverna språkval i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

2 kap. 17-18 §§ grundskoleförordningen.

Motivering:

Lidens skola erbjuder eleverna språkval i spanska, tyska och Bas, dvs svenska och engelska. Inom språkvalet Bas är det dock inte möjligt att endast välja svenska eller engelska, något som krävs enligt förordningen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte ser till att behov av stöd utreds och att åtgärdsprogram upprättas gällande de elever som riskerar att inte nå målen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Tillsynen visar att stödbehov utreds och att åtgärdsprogram upprättas i de fall det krävs samt att särskilt stöd ges till de elever som befaras att inte nå målen vid Lidens skola. Skolinspektionen uppfattar att arbetet med särskilt stöd fungerar på ett bra sätt, bland annat arbetar skolan målmedvetet med tidiga insatser. Elevärenden behandlas i personalkonferenserna som genomförs varje vecka. Skolsköterskan kallas till elevhälsokonferenser på förekommen anledning, i övrigt deltar inte skolsköterskan i några med övrig personal gemensamma elevhälsomöten.

Skolinspektionen bedömer dock att rektor inte på ett tydligt sätt är involverad i processen. Rektor ser inte alltid till att utredning om stödbehov genomförs och rektor ser inte heller alltid till att åtgärdsprogram upprättas i de fall där en elev behöver särskilt stöd. Ansvaret för detta ligger på lärare och specialpedagog. Rektor blir däremot informerad om vilka elever som har åtgärdsprogram. Rektor behöver därför ta ett tydligare ansvar för utredandet av elevers stödbehov och för utarbetandet av åtgärdsprogram.

Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (2010:800) ska tillämpas från och med den 1 juli 2011. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera åt en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor om till exempel särskilt stöd, om inte annat anges.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte ser till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg alltid iakttas.

Författningsstöd:

1 § och 2a § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg.

Motivering:

Enligt rutinerna för Lidens skola ska personal i samband med anställning vid skolan uppvisa utdrag ur belastningsregistret. Tillsynen visar dock att detta inte alltid sker. Skolan måste därför skärpa rutinerna för att säkerställa att registerkontroll alltid genomförs i samband med anställningar.

Beskrivning av Stige skola

Tabell 1: Antal elever på Stige skola

Stige skola	Antal elever
Förskoleklass	19
Grundskoleklass	88

Källa: Skolans uppgifter

Stige skola ligger ca 3 mil nordväst om Sundsvall. Skolan omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Vid skolan finns även fritidshem. Skolan är organiserad i åldershomogena klasser. Ett visst samarbete förekommer mellan årskurserna 1–3 respektive mellan årskurserna 4–6. Huvuddelen av skolans elever går till Lidens skola i årskurs 7.

Stige skolas rektor tillträdde vid årsskiftet 2010/2011. Rektorn har också ansvar för Anundgårds skola och Lidens skola.

Tillsynsprotokoll för Stige skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Stige skola inte ger alla elever förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6§ grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper.

Motivering:

Resultaten på de nationella proven i årskurs 3 visar att de flesta eleverna når kravnivån på proven i svenska och matematik. Resultaten är bättre än riksgenomsnittet på de flesta delprov. Resultaten på de nationella proven i årskurs 5 läsåret 2009/10 visar att det i alla de tre ämnena svenska, engelska och matematik fanns elever som inte uppnådde kravnivån i ett eller flera av ämnena svenska, matematik och engelska. Resultaten är i alla tre ämnen sämre eller mycket sämre än riksgenomsnittet.

I övriga ämnen har inte skolan presenterat några resultat till Skolinspektionen. Skolinspektionen kan därför inte göra en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5.

Målet för utbildningen är att alla elever ska nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Eftersom det vid skolan finns elever som inte når lägst målen att uppnå måste skolan ytterligare öka ansträngningarna för att få alla elever att nå lägst målen att uppnå i alla ämnen.

Se vidare bedömningsområdet Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen vid Stige skola inte uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att utvecklingssamtal genomförs med samtliga elever och vårdnadshavare samt att individuella utvecklingsplaner upprättas. I några av de exempel på individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller inte de skriftliga omdömena förordningens krav. Det framgår endast, med ett kryss i en ruta, om eleven beräknas nå målen för ämnet eller bedöms vara på god väg att nå målen. Vid utvecklingssamtalet ska läraren, enligt grundskoleförordningen, skriftligt ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i samt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen. Även om detta förmedlas i utvecklingssamtalet så ska det även framgå skriftligt i utvecklingsplanen så att det blir tydlig för elev och vårdnadshavare. Utifrån de exempel på utvecklingsplaner som skolan lämnat inför tillsynen bedömer Skolinspektionen att utvecklingsplanerna tydligare behöver beskriva vad skolan ska göra för att stödja elevens utveckling.

Rektor har beslutat att omdömen skrivs samlat för de naturorienterande ämnena respektive för de samhällsorienterande ämnena, vilket kan vara rimligt för de lägre årskurserna om undervisningen bedrivs ämnesövergripande för dessa så kallade ämnesblock. Från årskurs 5 då det finns mål att uppnå i alla ämnen ska dock skriftliga omdömen ges i samtliga ämnen, alltså även för de i de samhällsorienterande och naturorienterande blocken ingående ämnena.

För vidare arbete se Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte tar ansvar för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och 2.8 Rektors ansvar.

Motivering:

Tillsynen visar att rektor inte sammanställer kunskapsresultat på skolnivå och därmed inte heller genomför någon analys i syfte att öka måluppfyllelsen.

I de klassgenomgångar som genomförs varje termin får rektor information om hur det går för eleverna. Några sammanställningar av hur många elever som når målen i samtliga ämnen har dock inte upprättats. Enligt intervjuer med lärarna så efterfrågar rektor uppgifter om resultat i första hand för svenska, matematik och engelska.

För att kunna ta ansvar för att skolan utvecklas mot högre måluppfyllelse är en tydlig helhetsbild av kunskapsläget på skolan en förutsättning. Detta är särskilt viktigt ef-

tersom resultaten på de nationella proven visar att det finns brister i måluppfyllelsen på skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap måste ges så att eleverna får förutsättningar att nå målen i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 §.

Motivering:

Då det finns mål att uppnå i årskurs 5 bör undervisningen organiseras så att eleverna har reella möjligheter att nå dessa mål. Eleverna i Stige skola får undervisning i hem- och konsumentkunskap i årskurs 3 och i årskurs 6. Skolinspektionen bedömer att den undervisning som genomförs i årskurs 3 inte ger eleverna tillräckliga förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Stige skola saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

Motivering:

Stige skola har utarbetat en likabehandlingsplan utifrån kraven i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Denna lag har upphört och från och med den 1 januari 2009 regleras skyldigheten att utarbeta årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14 a kap. skollagen samt i diskrimineringslagen. Kravet har skärpts genom att planerna numera ska upprättas årligen, inte bara följas upp och ses över. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska planerna upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Planerna ska upprättas årligen utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Stige skolas likabehandlingsplan saknar uppgifter om vilka insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året, utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens behov.

För vidare arbete se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Undervisningstid och val**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att språkvalet vid Stige skola inte genomförs i enlighet med förordningens krav.

Författningsstöd:

2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen.

Motivering:

Inom ramen för språkvalet kan eleverna vid Stige skola, enligt rektor, välja svenska *eller* engelska. Detta är dock inte känt för eleverna och inte heller tydligt för undervisande personal på Lidens skola, som är den skola som ger undervisning inom språkvalet.

Enligt grundskoleförordningen, ska eleverna som språkval bland annat erbjudas att välja svenska eller engelska, som separata ämnen.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor inte ser till att behov av stöd utreds och att åtgärdsprogram upprättas gällande de elever som riskerar att inte nå målen.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Tillsynen visar att stödbehov utreds och att åtgärdsprogram upprättas i de fall det krävs samt att särskilt stöd ges till de elever som befaras att inte nå målen vid Stige skola. Skolinspektionen uppfattar att arbetet med särskilt stöd fungerar på ett bra sätt, bland annat arbetar skolan målmedvetet med tidiga insatser. Elevärenden behandlas i personalkonferenserna som genomförs varje vecka. Skolsköterskan kallas till elevhälsokonferenser på förekommen anledning, i övrigt deltar inte skolsköterskan i några med övrig personal gemensamma elevhälsomöten.

Skolinspektionen bedömer dock att rektor inte på ett tydligt sätt är involverad i processen. Rektor ser inte alltid till att utredning om stödbehov genomförs och rektor ser inte heller alltid till att åtgärdsprogram upprättas i de fall där en elev behöver särskilt stöd. Ansvar för detta ligger på lärare och specialpedagog. Rektor blir däremot informerad

om vilka elever som har åtgärdsprogram. Rektor behöver därför ta ett tydligare ansvar för utredandet av elevers stödbehov och för utarbetandet av åtgärdsprogram.

Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att den nya skollagen (2010:800) ska tillämpas från och med den 1 juli 2011. En förändring är då att rektorn får rätt att delegera åt en anställd som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor om till exempel särskilt stöd, om inte annat anges.

För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).